

Veelgestelde vragen

Inhoud

Duurzame energie & zonneparken	2
Techniek zonnepark.....	4
Zonnepark Broekheurne	5
Landschappelijk ontwerp zonnepark Broekheurne.....	8
Participatie Zonnepark Broekheurne	9
Natuur.....	12
Het elektriciteitsnet.....	14
Initiatiefnemers.....	15
Contact	16

Duurzame energie & zonneparken

Waarom leggen we niet alle daken vol met zonnepanelen?

In Nederland wordt veruit het grootste deel van de zonnepanelen op daken geplaatst (ongeveer 80%). Zonnepanelen op dak hebben de voorkeur vóór zonnepanelen op land. Als we in Nederland in 2050 klimaatneutraal willen zijn, hebben we meerdere technieken nodig. In een Regionale Energie Strategie wordt door gemeentes en andere betrokken overheden en bedrijven zorgvuldig berekend wat er nodig is om in de toekomst klimaatneutraal te worden. Hierover zijn afspraken gemaakt. Het is in Nederland met alleen zonnepanelen op daken niet mogelijk om klimaatneutraal te worden, vandaar dat er ook op sommige plekken zonneparken nodig zijn om te voorzien in lokale, duurzame energie.

Wat is een zonnepark?

Een zonnepark is een stuk grond met daarop zonnepanelen die energie opwekken. Vaak gebeurt dit op een veel grotere schaal dan op (bedrijfs-)daken. Een vergelijking: Op het zonnepark in de Broekheurne is plek voor bijna 25.000 zonnepanelen terwijl op het grootste zonnedak van Oost Nederland op de Technology Base in Enschede 2.944 zonnepanelen liggen.

De zonnepanelen in Zonnepark Broekheurne worden geplaatst op een stelling (een onderconstructie), waardoor ze ruim boven de grond staan. Dit is omwille van de stroomopbrengst en zodat de bodem onder de zonnepanelen niet te slecht wordt. De zonnepanelen leveren stroom die via een omvormer en transformator wordt doorgevoerd naar het elektriciteitsnet. Een groene energieleverancier levert vervolgens de opgewekte groene stroom aan particulieren en bedrijven.

Zonneparken nemen toch veel kostbare landbouwgrond in beslag?

Nee. Volgens een recent onderzoek van het Kadaster nemen zonneparken in Nederland slechts 0,12 % van het totale landbouwareaal in beslag. Dit is ongeveer 3.600 hectare, waarvan de helft in of bij de bebouwde kom ligt en 44% langs snel- en/of spoorwegen. Onderzoek laat zien dat ongeveer vijf keer deze ruimte voor Nederland voldoende zonnestroom oplevert om deels de doelstellingen voor duurzame energie te kunnen halen. Hiermee zouden ongeveer 5,6 miljoen huishoudens van zonne-energie kunnen worden voorzien.

Is de bouw van zonneparken op landbouwgrond verboden?

Nee. In de kamerbrief 'Aangescherpte voorkeursvolgorde zon' van 26 oktober 2023, heeft het kabinet nieuwe richtlijnen gepubliceerd voor het vergunnen van zonneparken op landbouwgrond. In deze brief staat dat zonneparken op landbouwgrond er wel mogen komen als zij voldoen aan één van de drie uitzonderingen/voorwaarden. Die uitzonderingen zijn zonneparken met agrarische toepassingen ("Agri-PV"), zonneparken in transitiegebieden en zonneparken met een lage impact op het elektriciteitsnet. Tegelijkertijd onderschrijven Rijk en medeoverheden het belang van het halen van de energie- en klimaatdoelstellingen. Projecten waarvan de participatietrajecten al langere tijd lopen en die niet (helemaal) volgens de nieuwe brief zijn vormgegeven, kunnen om

die reden dan ook doorgaan. Dit geldt bijvoorbeeld voor het zonnepark in de Broekheurne.

Wat zijn de doelstelling van de gemeente Enschede?

Elke regio heeft een zogenaamde Regionale Energie Strategie. In zo'n strategie worden regionaal afspraken gemaakt over het behalen van de regionale duurzame energiedoelen. Elke gemeente moet zijn bijdrage doen om de regionale én de lokale doelen te behalen. In de Regionale Energie Strategie voor Twente is berekend dat er in Enschede verschillende soorten maatregelen nodig zijn om de afgesproken duurzame energiedoelen te behalen. Naast zonnepanelen op zoveel mogelijk daken, zullen ook zonneparken nodig zijn.

In de gemeentelijke Energievisie staat beschreven wat de gemeente Enschede wil doen om de lokale duurzaamheidsdoelen te behalen. De gemeente Enschede wil, net als alle andere Nederlandse gemeenten, meer duurzame energie opwekken en uiteindelijk energieneutraal zijn. In de Enschedese energievisie wordt omschreven dat zon-op-dak de voorkeur heeft.

De gemeente heeft het gebied bij de Broekheurne (in haar Energievisie en bijbehorende Beleidsregels voor zonne-energie) aangewezen als een gebied waar de ontwikkeling van een zonnepark (onder voorwaarden) mogelijk is.

Voor meer informatie over de Enschedese energievisie: www.enschede.nl/energievisie.

De provincie Overijssel staat zonneparken op landbouwgrond toch niet meer toe?

Het klopt dat de provincie strengere regels heeft vastgesteld voor de ontwikkeling van zonneparken. Omdat er veel onduidelijkheid was over hoe (en of) er verder kon worden gegaan met het project, heeft de ontwikkeling van het zonnepark in de Broekheurne een tijd stil gelegen. Omdat het plan zo goed als rond was, hebben initiatiefnemers wel voor einde 2023 een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend. Begin 2024 bleek, ook vanuit de reactie van de provincie, dat de aanvraag van het zonnepark Broekheurne door de gemeente in behandeling genomen moest worden.

Zonneparken zijn momenteel nog afhankelijk van subsidie door de overheid. Wat betekent dit?

Momenteel kennen zonneparken (net als windparken, waterstof, geothermie, etc.) een zogeheten 'onrendabele top'. Dat wil zeggen dat het op dit moment duurder is om duurzame energie op te wekken dan via energiecentrales gestookt op kolen of gas. Het subsidiebedrag dat beschikbaar wordt gesteld door de overheid (via de SDE++- en/of SCE-regeling) is bedoeld om het verschil in kosten tussen fossiele energie en duurzame energie te overbruggen. De subsidie is voor de banken belangrijk en zodoende kunnen zonneparken gefinancierd worden. De subsidie dient dus meer als garantie. Sinds 2022 hoefde er door de overheid nauwelijks subsidie voor zonnepanelen uitgekeerd te worden vanwege de hogere elektriciteitsprijzen.

Techniek zonnepark

Moet er een hek om het zonnepark heen?

Een zonnepark is een elektrische installatie zonder toezicht en moet dus worden afgeschermd van (onbedoelde) aanraking door mensen (bijvoorbeeld spelende kinderen). Ook heeft de installatie een hoge waarde. Daarom moet de installatie beschermd zijn tegen vandalisme en diefstal. Zowel de wet als de verzekeringsmaatschappijen stellen minimale eisen aan deze afscherming, die het beste kan worden ingevuld met een hekwerk. Het hekwerk bij het beoogde zonneparken in de Broekheurne wordt geïntegreerd met de landschappelijke inpassing. Dit betekent dat als de haag rondom het zonnepark volgroeid is, het hekwerk niet meer te zien zal zijn.

Komt er schittering van een zonnepark?

Zonnepanelen zijn gemaakt met glasplaten welke worden aangebracht met een anti-reflecterende coating. Op die manier wordt meer dan 96% van het licht ingevangen. Het licht moet namelijk zo veel mogelijk in de zonnecellen terecht komen om energie op te wekken. Het restant aan zonlicht dat reflecteert, wordt zowel in de zomer als in de winter diffuus in de richting van de hemel weerkaatst. Omwonenden van zonneparken zullen geen last hebben van de schittering van de panelen. Een belangrijk voorbeeld waar reflectie van zonnepanelen écht niet kan, zijn de zonneparken in de buurt van snelwegen en vliegvelden.

Komt er geluid van de zonnepanelen/het zonnepark?

De zonnepanelen zelf produceren geen geluid. De enige delen van het zonnepark die geluid zouden kunnen maken zijn de transformatorhuisjes/omvormerstations. Deze zullen vooral bij zonnige dagen in de zomer een licht zoemend geluid produceren. Dit geluid is echter op 50-60 meter vrijwel niet meer hoorbaar. Bij het zonnepark in de Broekheurne zijn deze stations in het midden van het zonnepark gestationeerd (het verst van woningen vandaan). Je kan dus vanaf de rand van het zonnepark geen geluid horen van de omvormerstations of de transformatorhuisjes.

Zorgt het zonnepark ervoor dat het plaatselijk opwarmt?

Er is een onderzoek van adviesbureau Rho dat stelt dat er geen sprake is van een verandering in warmtehuishouding bij zonneparken. In het onderzoek zijn diverse onderwerpen uitgezocht in relatie tot zonneparken. Met betrekking tot het thema warmte bij een zonnepark concluderen zij dat er alleen direct boven de zonnepanelen sprake is van (enige) opwarming, maar dat dit 's nachts weer verdwijnt. Dit bijvoorbeeld in tegenstelling tot bebouwde gebieden waar de warmte wordt vastgehouden door stenen in huizen en verhardingen.

Waarom kunnen de panelen niet laag bij de grond en maximaal 1 meter hoog zijn?

Bij een te lage opstelling komt er te weinig licht, lucht en water bij de bodem, wat nadelig is voor de begroeiing en de bodemkwaliteit, maar ook voor de toekomstige schapenbeweiding. Ook is er om voldoende duurzame energie op te wekken een bepaalde hellingshoek nodig ten opzichte van de zon.

Hoeveel kost het om een zonnepark te bouwen?

Het ontwikkelen en bouwen van een zonnepark vergt een grote investering. Het gaat in de meeste gevallen om miljoenen euro's. De totale kosten zijn afhankelijk van veel verschillende factoren, waaronder de kosten voor de installatie (o.a. zonnepanelen, onderconstructies, omvormers en netaansluiting), en ontwikkelkosten (vergunningen, onderzoeken, adviezen en rapporten) en de kosten die daaruit voortkomen zoals bijvoorbeeld de afspraken die worden gemaakt over de landschappelijke inpassing (groenelementen om natuur te stimuleren en om het park uit het zicht te onttrekken).

Zonnepark Broekheurne

Waarom een zonnepark in de Broekheurne?

De locatie kwam in beeld omdat het zogeheten huisvuilgronden betreft. De gemeente heeft het gebied (in haar Energievisie en bijbehorende Beleidsregels voor zonne-energie) aangewezen als een gebied van de ontwikkeling van een zonnepark (onder voorwaarden) mogelijk is. De grondeigenaren hebben zelf besloten om deze grond in te zetten voor de realisatie van een zonnepark.

Hoe groot is het zonnepark?

Het totale plangebied van het zonnepark is 15 hectare groot. Hiervan zijn de groenvoorzieningen rondom het hekwerk 4 hectare groot en ongeveer 11 hectare wordt ingezet voor het zonnepark. Dit is dus alles binnen het hekwerk. Binnen het hekwerk en tussen de rijen met zonnepanelen is ook nog een groot deel ingericht als 'groen' / 'onbedekt' oppervlakte (zie afbeelding hieronder).

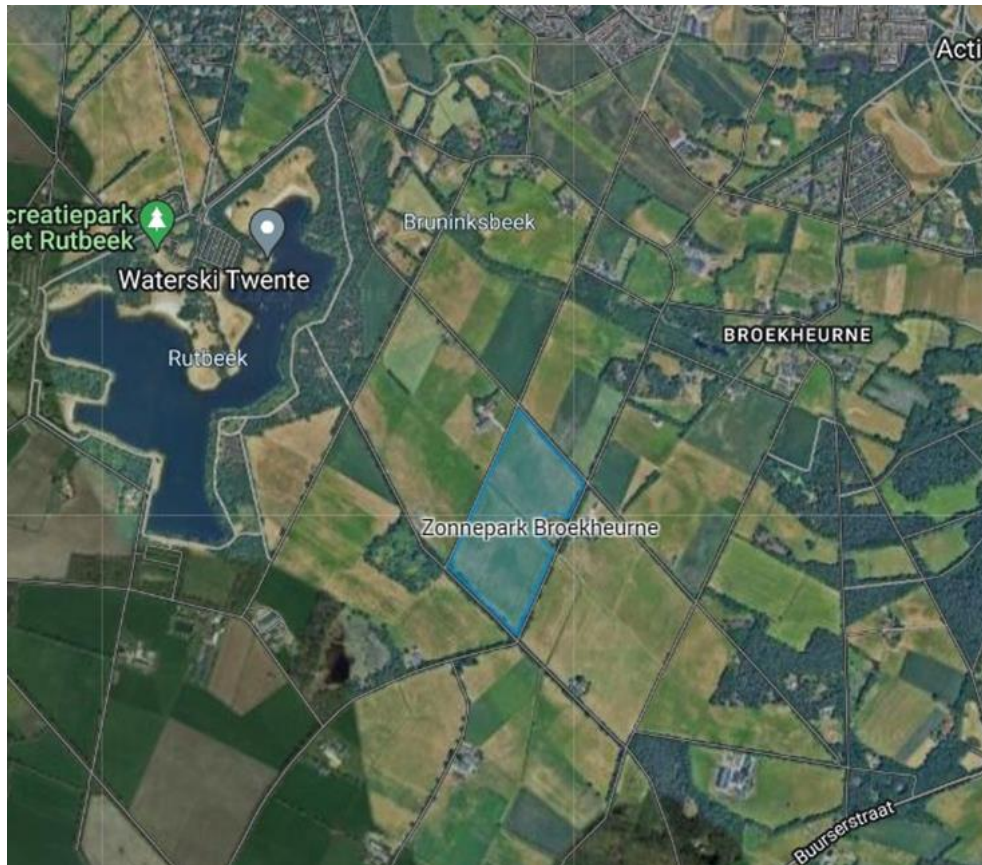
Figuur 1: Groene en onbedekte oppervlaktes binnen het zonnepark, tussen de rijen met zonnepanelen. Bron: TPSolar.

Hoeveel stroom kan er worden opgewekt met Zonnepark Broekheurne?

Het zonnepark heeft een vermogen van ongeveer 15 MW. Dit betekent ongeveer 50 TJ aan duurzame groene energie opwekking of ook wel het jaarverbruik van ruim 5.000 huishoudens.

Waar ligt het zonnepark?

Het zonnepark bevindt zich ten zuidwesten van de Broekheurne. Ten noorden van het plangebied loopt de Usselerveenweg en aan de oostzijde de Riethermsteeg. Ten noordwesten van het plangebied ligt het recreatiegebied Het Rutbeek.

Figuur 2: Locatie van zonnepark Broekheurne via Google Maps.

Waar worden de percelen nu voor gebruikt?

De percelen worden momenteel gebruikt als grasland en om mest op uit te rijden.

Het ontwerp van het zonnepark nu is anders dan het ontwerp uit de gebiedsagenda Broekheurne. Hoe komt dat?

Door verschillende redenen is het plangebied veranderd. Een belangrijke reden is dat twee grondeigenaren zich hebben teruggetrokken. De vastgestelde gebiedsagenda en het voorlopig ontwerp van het zonnepark in de Broekheurne vormde het vertrekpunt van waaruit de initiatiefnemers verder konden met het voorbereiden van de vergunningsaanvraag, maar was niet het eindpunt. Van het originele plan uit de gebiedsagenda is nu nog maar 30% van het plangebied over. Dit is dus een zonnepark van niet 49 hectare, maar van ongeveer 15 hectare.

Waar wordt het zonnepark aangesloten op het elektriciteitsnet?

Om de opgewekte stroom aan het net te leveren zal het zonnepark worden aangesloten op het station Wesselerbrink van netbeheerder Enexis.

Kan het zonnepark wel worden aangesloten op het elektriciteitsnet?

Ja, het zonnepark kan worden aangesloten. Met netbeheerder Enexis zijn afspraken gemaakt over de aansluiting op het elektriciteitsnetwerk.

Hoe hoog worden de zonnepanelen?

De zonnepanelen worden 2,4 meter hoog. Tussen de rijen met zonnepanelen is telkens 3,5 meter open ruimte.

Als alles doorgaat, wanneer zou het zonnepark op z'n vroegst dan gebouwd worden?

In het meest positieve scenario zou de vergunning in het voorjaar van 2025 worden toegekend waarmee in het najaar van 2025 de benodigde SDE++ en SCE-subsidie aangevraagd zou kunnen worden. In het voorjaar van 2026 horen de initiatiefnemers of deze subsidie is toegekend en dan zou er op z'n vroegst in het najaar van 2026 en/of voorjaar van 2027 kunnen worden begonnen met de bouw. De bouw zelf duurt ongeveer 3 maanden.

Is er bij het zonnepark sprake van lokaal eigendom?

Ja. In het Nederlandse Klimaatakkoord is afgesproken dat we ernaar streven dat grootschalige energieprojecten (zoals zonneparken) voor 50% in eigendom komen van inwoners en bedrijven. Om deze reden zijn TPSolar en duurzaamheidscoöperatie Enschede Energie een samenwerking met elkaar aangegaan. Via de duurzaamheidscoöperatie kunnen inwoners van Enschede straks mede-eigenaar worden van het zonnepark. Met deze samenwerking wordt conform de wens van de gemeenteraad geborgd dat ten minste 50 % van de opbrengst van energieprojecten ten goede van de gemeenschap komt.

Hoe ziet de vergunningsprocedure eruit en moet het bestemmingsplan gewijzigd worden?

Het zonnepark moet een uitgebreide vergunningsprocedure doorlopen. Een vergunning vergt altijd een college- en een raadsbesluit en er zijn voor inwoners altijd mogelijkheden voor inspraak, bezwaar en beroep. Een vergunning vergt ook de nodige vooronderzoeken op het gebied van de aanwezige flora en fauna, archeologische waarden, water, stikstof, etc. Het bestemmingsplan blijft hetzelfde (agrarisch), maar er wordt tijdelijk van afgeweken voor de duur van de exploitatie van het zonnepark. Na 25 jaar wordt het zonnepark weer opgeruimd. Dit staat ook als voorwaarde opgenomen in de vergunning.

Hebben de plannen m.b.t. water effect op de omliggende percelen?

Tijdens het gebiedsproces was het erg droog en was het de wens om water in het gebied vast te houden. Dit heeft, samen met het beleid van de gemeente en het waterschap, geresulteerd in de beoogde inrichting van het zonnepark bij de Usselerstroom. 2023 is historisch gezien het natste jaar ooit en in Enschede hebben percelen meermaals onder water gestaan. Agrariërs maken zich daarom zorgen om de plannen m.b.t. waterberging in relatie tot de omliggende percelen. Er zit behoorlijk wat hoogte verschil in het traject

van de hele Usselerstroom, met name bovenstrooms bij de Ontginningsweg hebben agrariërs last van verdroging in droge zomers. Benedenstrooms bij het zonnepark is het juist een stuk natter. In de uitvoering van het gebiedsproces gaat het waterschap kijken of zij iets aan de verdroging bovenstrooms bij de Ontginningsweg kunnen doen.

Voor de watergang bij het zonnepark zijn geen plannen om het waterpeil of bodem omhoog te brengen. Er wordt geen stuw ver- of geplaatst. Er zal wel bij het zonnepark grond worden afgegraven om het water hier de ruimte te geven. Met het huidige plan zetten we er zo op in dat de huidige afvoercapaciteit behouden blijft. Echter, wanneer er (ongeveer 6 keer per jaar) wél sprake is van hogere waterstanden, dan krijgt het water 'de ruimte' op het perceel van het zonnepark. Dit zorgt er in in nattere periodes voor gunstigere omstandigheden voor omliggende perceeleigenaren met benedenstroomse percelen.

Landschappelijk ontwerp zonnepark Broekheurne

Wordt er een grondwal gerealiseerd rondom het zonnepark?

Nee. Samen met de landschapsarchitect is de optie voor de grondwal wel onderzocht. Vanuit een groep omwonenden is de wens voor een grondwal genoemd als middel om de installatie onzichtbaar te maken en de beoogde aanplant goed te kunnen laten groeien. Omdat het huisvuilgronden betreft (lees: de bovenste toplaag van circa 60 cm is vervuild) en omdat er vanuit het beleid van de gemeente niet met spoed gesaneerd hoeft te worden, is initiatiefnemer niet voornemens om grote hoeveelheden aan schone grond aan te laten brengen op het plangebied. Bovendien is dit erg kostbaar. Met de oorspronkelijke omvang van het zonnepark zou er flink wat aan grondverzet gedaan worden, welke ingezet kon worden als verhoging in het landschap. Het zonnepark is nu echter een stuk kleiner in omvang. Dit betekent automatisch dat er minder grond verzet zal worden en er dus ook onvoldoende grond beschikbaar is voor een grondwal. De grond die wel vrijkomt door grondverzet kan op strategische plaatsen aangebracht worden voor een kleine grondwal. Dit zal echter niet voor de gehele omzoming van het zonnepark gelden.

Wordt het zonnepark aan het zicht onttrokken?

Ja. De hagen worden ongeveer 3,5 meter hoog en zijn dus veel hoger dan de installatie. Daarnaast zijn alle groene randen om het zonnepark erg breed ingetekend in het ontwerp. De groene randen zijn minimaal 10 meter breed, maar op sommige delen in het plan zelfs 22 meter breed. Deze breedtes zullen uiteindelijk, samen met het al aanwezige groen, ervoor gaan zorgen dat de installatie niet meer te zien zal zijn.

Zijn de planten wintergroen?

Nee, niet alle planten zijn wintergroen. Het beleid van de gemeente bepaalt uiteindelijk welke planten in dit gebied aangeplant mogen worden (veelal inheemse soorten). Dit is op deze manier ook zo verwerkt in het inrichtingsplan. Een deel van de geplande aanplant is inderdaad niet wintergroen. Dit neemt echter niet weg dat een volgroeide dichte haag (zonder winterblad houdende soorten) ook in de winter het zicht op de panelen grotendeels zal ontnemen.

Hoe zorgen jullie ervoor dat het groen ook echt goed gaat groeien?

De te beplanten stroken worden eerst los gemaakt (bijvoorbeeld door te frezen) en er zal een extra toplaag aan humus houdende grond worden aangebracht. Er is een beheerplan gemaakt waarin het groenbeheer een belangrijke plek heeft. Het blijft een landschappelijke inrichting die wat tijd nodig heeft om te groeien en welke, naast een goed beheer, ook altijd afhankelijk is van weersomstandigheden.

Hoe en door wie wordt het zonnepark in die 25 jaar onderhouden?

Het groen zal 25 jaar lang worden beheerd door de eigenaren van de installaties. Bij voorkeur wordt er hiervoor samengewerkt met lokale/regionale partijen. Het is ook in het belang van de eigenaren van de installaties dat het zonnepark goed beheerd wordt. Het zal bij voorkeur zonder maairobots gebeuren, maar met behulp van schapen en op een manier die aansluit bij ecologische doelstellingen.

Wie kan er worden aangesproken als het niet goed gaat met de landschappelijke inpassing?

Het landschappelijk ontwerp, inrichtings- en beheerplan maakt onlosmakelijk onderdeel uit van de vergunning. Als initiatiefnemer zich hier dus niet aanhoudt, kan zij daar door de gemeente op aangesproken worden. Het onderhoud wordt uitbesteed aan een groenbedrijf, maar de initiatiefnemer is de opdrachtgever. Als er iets dus niet goed gaat (bijvoorbeeld een haag die niet goed groeit) dan kan de initiatiefnemer (TPSolar en Enschede Energie) daarop aangesproken worden. Initiatiefnemer gaat dit vervolgens oplossen met het bedrijf waar de afspraken over de aanplant en het beheer mee gemaakt zijn.

Participatie Zonnepark Broekheurne

Wat was de rol van het zonnepark in het Gebiedsproces Broekheurne?

De gemeente heeft in haar beleid vastgelegd dat een zonnepark van deze omvang (groter dan 2 ha) altijd via een integrale gebiedsgerichte aanpak moet worden opgepakt. In 2022 is daarom door de gemeente Enschede, buurtkring Broekheurne en Stawel een onafhankelijke gebiedsregisseur aangezocht om een Gebiedsagenda op te stellen in samenwerking met de bewoners, (agrarische) bedrijven en grondeigenaren in de Broekheurne. Hier zijn alle belangen meegenomen, zoals van landbouw, natuur, landschap, recreatie, water én duurzame energie. Het gebiedsproces ging dus veel verder dan alleen het zonnepark. Uniek hierdoor is dat een groot deel van de participatie en communicatie met de inwoners en (agrarische)bedrijven over het zonnepark is gedaan tijdens het gebiedsproces. Zo zijn er voor het thema duurzame energie meerdere keukentafelgesprekken, gebiedsbijeenkomsten en achterbanbijeenkomsten georganiseerd met de belanghebbenden in de Broekheurne. TPSolar en Enschede Energie hadden hier beide ook een rol in.

Hoe kan de omgeving nu meepraten over een zonnepark in de Broekheurne?

De directe omgeving zijn de om- en aanwonenden, verenigingen en (agrarische) ondernemers in de buurt van het zonnepark. Deze hebben de meeste belangen en hebben het meeste recht van spreken in het participatieproces. De vastgestelde gebiedsagenda vormde het vertrekpunt van waaruit de initiatiefnemers verder konden

met het voorbereiden van de vergunningsaanvraag. De dialoog met de omgeving is met het aanvragen van een vergunning niet afgerond. Ook daarna vindt er nog participatie plaats met omwonenden en andere belanghebbenden. Zo bestaat er een kerngroep met omwonenden die ook mee doet aan de project overleggen met de gemeente, worden er keukentafelgesprekken gevoerd en informatiebijeenkomsten gehouden.

Hoe kan de omgeving meeprofiten van een zonnepark in de Broekheurne?

TPSolar en Coöperatie Enschede Energie willen op een aantal manieren inwoners van Gemeente Enschede en bedrijven in de regio laten meeprofiten (en dus financieel laten participeren) van het zonnepark in de Broekheurne:

- Je kan financieel deelnemen door middel van buurtaandelen of certificaten
- Er komt een omgevingsfonds om duurzame ontwikkelingen en initiatieven in de Broekheurne te steunen
- Een omwonendenregeling, in de vorm van verduurzaming bijvoorbeeld van de woning of korting op groene stroom;
- We werken samen met lokale bedrijven en organisaties voor de bouw, het beheer en het onderhoud van het zonnepark. Zo zorgen we dat zoveel mogelijk van de positieve effecten van het zonnepark lokaal landen.

Hoe werkt lokaal eigendom?

Enschede Energie is een duurzaamheidscoöperatie. Een soort vereniging van inwoners van en voor Enschede die samen de gemeente willen verduurzamen. Dit doen we hoofdzakelijk door samen te investeren in duurzame energieprojecten in Enschede. We ontwikkelen daarnaast steeds meer andere diensten en producten die te maken hebben met verduurzamen. Door de krachten van inwoners te bundelen, zorgen we ervoor dat zonnedaken en zonneparken (gedeeld) eigendom zijn van de inwoners van Enschede. Zo kunnen we optimaal profiteren van de voordelen van duurzame energie.

Hoe kan ik meedoen aan een zonnepark?

Je kan op meerdere manieren (financieel) meedoen met Enschede Energie.

- ***Doe mee als buurtaandeelhouder***
Doe mee als buurtaandeelhouder en maak onze energieprojecten mede mogelijk! Buurtaandelen zijn beschikbaar in een gebied van enkele postcodes dichtbij een energieproject wat we realiseren. Door een buurtaandeel te kopen help je ons om het betreffende project te financieren. Je maakt dus direct impact met je investering. Je mag je als buurtaandeelhouder mede-eigenaar noemen van het energieproject waarin je investeert. Per huishouden/per elektriciteitsaansluiting kan je meedoen met 1 buurtaandeel per energieproject in jouw buurt. Zijn er dus 2 verschillende energieprojecten in jouw buurt? Dan kan je bij beide projecten met 1 buurtaandeel meedoen. Je legt eenmalig €50,- in en ontvangt van ons daarna 15 jaar lang jaarlijks €50,- als winstdeel. Neem je ook stroom en/of gas af bij **om | nieuwe energie**? Dan ontvang je voor je eerste project waaraan je als buurtaandeelhouder meedoet €100,- ipv €50,- per jaar.

[Lees meer over het kopen van buurtaandelen](#)

- **Doe mee als investeerder**

Doe mee als certificaathouder en maak onze energieprojecten mede mogelijk! Door certificaten te kopen help je ons om het betreffende project te financieren. Je maakt dus direct impact met je investering. Je mag je als certificaathouder mede-eigenaar noemen van het energieproject waarin je investeert. Eén certificaat kost €100,- en levert je 4% rente per jaar op met een looptijd van 15 jaar. Certificaten staan op naam en zijn in een erfenis overdraagbaar. Per persoon mag je maximaal 100 certificaten kopen. Certificaten zijn ook te koop voor mensen die wat verder van het energieproject af wonen.

[Lees meer over het kopen van certificaten](#)

- **Neem stroom en/of gas af van om | nieuwe energie**

Enschede Energie verkoopt de door onze energieprojecten opgewekte stroom aan om | nieuwe energie. Deze coöperatieve energieleverancier waarvan we samen met zo'n 70 andere energiecoöperaties in Nederland mede eigenaar zijn, verkoopt alleen 100% duurzame stroom uit Nederland. Door bij om | nieuwe energie stroom af te nemen draag je dus direct bij aan de verduurzaming van Nederland! De tarieven van deze energieleverancier liggen doorgaans wat onder het gemiddelde van alle leveranciers omdat om net als Enschede Energie geen winstdoelstelling heeft.

[Lees meer over het afnemen van energie bij om | nieuwe energie](#)

- **Word vrijwilliger bij Enschede Energie**

We zijn altijd op zoek naar enthousiaste vrijwilligers die ons helpen om Enschede te verduurzamen. Enkele keren per jaar organiseren we ledenactiviteiten. Daarbij is jouw hulp welkom! Ook organiseren we voor buurtbewoners en geïnteresseerden regelmatig informatieavonden over onze projecten. Heb je zelf een leuk idee voor een activiteit of project over verduurzaming? Daar staan we ook voor open. Neem snel contact op, dan gaan we samen aan de slag!

[Stuur ons een mail om je aan te melden als vrijwilliger](#)

Hoe werkt het omgevingsfonds?

Tijdens de totale looptijd van het zonnepark zal er €0,50 per MWh opwek jaarlijks beschikbaar gesteld worden aan het omgevingsfonds. Het zonnepark heeft een vermogen van ca. 15 MW, hetgeen betekent dat er jaarlijks €8.000 beschikbaar komt voor de omgeving. Het is aan de samenwerkende partners om te bepalen voor welke (directe) om-/aanwonenden dit fonds bedoeld is. De bestedingen moeten een ruimtelijk en/of fysiek karakter hebben. Om dit goed te regelen zal er een stichting worden opgericht met bijbehorende statuten met regels over de besteding van de inkomsten uit het fonds (fondsreglement).

Wat voor omwonendenregeling komt er?

De omwonendenregeling is gericht op de directe om-/aanwonenden van het zonnepark. Hierbij houden initiatiefnemers, gerelateerd aan de omvang van het zonnepark, de straal van 300 meter aan. Deze omwonenden ontvangen compensatie, bijvoorbeeld in de vorm van verduurzaming van hun woning of korting op groene stroom. Initiatiefnemers gaan met deze direct omwonenden nader in gesprek over het verduurzamen van hun woning (en tuin). Mochten deze adressen niet geïnteresseerd zijn in dit budget, dan wordt er in een bredere straal rondom het zonnepark gekeken of men (een deel van) het beschikbaar gestelde budget wilt gebruiken voor het verduurzamen van hun woningen.

Hoe ziet de samenwerking met lokale partijen eruit?

TPSolar en Enschede Energie werken bij voorkeur met lokale partijen voor de bouw, beheer en/of onderhoud van het zonnepark. Hierbij kan gedacht worden aan grondwerkzaamheden en wegeaanleg, hekwerkbouw, beveiliging, catering, schoonmaak bouwplaats, groeninrichting, beheer en onderhoud. Partijen kunnen zich hiervoor nog melden. Goed om daarbij te vermelden is dat de bouw van het zonnepark op z'n vroegst start in het najaar van 2026.

Natuur

Groeit er niks meer onder de zonnepanelen?

Sommige mensen denken dat het een dooie boel is bij een zonnepark en dat er niks meer groeit onder de zonnepanelen. Niets is minder waar! Dit blijkt ook uit verschillende onderzoeken. Onder de juiste voorwaarden bieden zonneparken juist kansen voor de natuur. Vogels vinden er voedsel, zoogdieren vinden schuilmogelijkheden en er leven en paren verschillende insecten.

Figuur 3: Vlinder op een zonnepark in Beuningen. Bron: TPSolar.

Hoe wordt er op het zonnepark rekening gehouden met de natuur?

De keuzes die ontwikkelaars maken in hun ontwerp hebben invloed op de natuur op een zonnepark. Cruciale voorwaarden zijn dat er voldoende licht, lucht en water bij de bodem kan komen. Deze voorwaarden zijn daarom doorgevoerd in het technisch ontwerp van het zonnepark in de Broekheurne. Zo is er gekozen voor een zogeheten zuid opstelling, waarbij er altijd een paar meter vrij is tussen elke rij met zonnepanelen. Ook worden de zonnepanelen niet strak tegen elkaar geplaatst én niet te dicht op de grond. Laatstgenoemde is niet alleen handig voor de schapen om onder de zonnepanelen door te kunnen grazen, maar wordt vooral gedaan om ervoor te zorgen dat de bodem niet te slecht wordt.

Hoe ziet de landschappelijke inrichting van het zonnepark eruit?

Niet alleen het technisch ontwerp is belangrijk, ook het landschappelijk ontwerp is belangrijk. Wij laten ons hierbij altijd adviseren door een externe landschapsarchitect en een ecoloog. Ook kijkt de gemeente mee. Als bijvoorbeeld blijkt dat er bepaalde zoogdieren of vogels in het gebied voorkomen, is het goed om het ontwerp van het zonnepark daarop in te richten. Daarnaast is het belangrijk dat de gekozen beplanting moet passen bij het gebied. Het resultaat is dat er bij het zonnepark in de Broekheurne kilometers aan nieuwe hagen worden aangeplant en dat er gekozen is om hectares aan bloem- en kruidenrijk grasland in te zaaien. Ook wordt er een natuurvriendelijke oever ingericht bij de Usselerstroom die dwars door de twee percelen heen loopt. Het nieuwe groen ontnemt niet alleen het zicht op het zonnepark, maar biedt vooral ook kansen voor de natuur.

Figuur 4: Haag bij een zonnepark in Uden. Bron: TPSolar.

Is een zonnepark recyclebaar?

Ja, zonnepanelen zijn inmiddels al voor 96 % recyclebaar. Recycling van zonnepanelen is bij wet geregeld in de richtlijn Afgedankt Elektronisch en Elektronisch Afval (AEEA) (de Nederlandse vertaling van de Europese WEEE richtlijn). Fabrikanten en importeurs (dus ook projectontwikkelaars, installateurs en groothandelaren) zijn verplicht hieraan mee te doen. Holland Solar heeft bijgedragen aan de oprichting van de stichting Zonne-energie Recycling Nederland (ZRN). Deze stichting ontzorgt bedrijven bij het naleven van de richtlijnen.

Hoe zit het met stikstofuitstoot voor de bouw van het zonnepark?

Het stikstof-aspect is onderzocht: de uitstoot tijdens de bouwfase van het zonnepark heeft geen effect op natura-2000 gebieden. Het stikstof onderzoek (een zogeheten 'AERIUS calculatie') moet als verplicht onderdeel worden aangeleverd voor de vergunning.

Het elektriciteitsnet

Het elektriciteitsnet is toch vol?

De vraag naar elektriciteit zal de komende jaren explosief blijven groeien. Op dit moment groeit de elektriciteitsgebruik harder dan het elektriciteitsnet, en dus raakt het elektriciteitsnet (op sommige momenten) overvol. Wanneer er te weinig capaciteit beschikbaar is op het elektriciteitsnet om de elektriciteit te transporteren dan ontstaat er zogeheten 'netcongestie'. Het is dus voor ontwikkelaars van duurzame energieprojecten van belang om vooraf na te gaan of er nog voldoende netcapaciteit is om een project aan te sluiten op het midden- of hoogspanningsnet. Hiervoor kunnen zij bij de netbeheerder (in onze regio is dat Enexis) een aanvraag indienen met het gewenste vermogen voor een zonnepark. Soms moeten ontwikkelaars weken, maanden of jaren wachten voordat er ruimte is. Het zonnepark in de Broekheurne kan aangesloten worden omdat er op tijd een aanvraag is gedaan. De capaciteit is door Enexis toegezegd.

Heeft het zonnepark invloed op het elektriciteitsnet?

Voor ontwikkelaars van duurzame energieprojecten (zoals TPSolar en Enschede Energie) is het van belang om vooraf na te gaan of er nog voldoende netcapaciteit is om een project aan te sluiten op het midden- of hoogspanningsnet. Dat hebben we gedaan en de aanvraag voor de benodigde netcapaciteit is toegekend. Er is dus genoeg ruimte op het energienetwerk om de stroom van Zonnepark Broekheurne te kunnen ontvangen. Om ook onze bijdrage te leveren aan het voorkomen van een te vol energienetwerk, maken we afspraken met de netbeheerder(s). Zo kunnen we besluiten om bij heel zonnig weer de opwekcapaciteit tijdelijk te verlagen om te voorkomen dat er teveel stroom op het energienetwerk komt. Dit terugschroeven van de opwekcapaciteit heet curtailment.

Verdiene ontwikkelaars van zonneparken geld aan de salderingsregeling?

Nee. Salderen houdt in dat huishoudens en kleine bedrijven die met hun zonnepanelen meer elektriciteit opwekken dan gebruiken, dat kunnen terug leveren aan het openbare net. Voor het overschot ontvangen ze een vergoeding van hun elektriciteitsleverancier. De salderingsregeling geldt niet voor grootschalige zonprojecten zoals zonneparken.

Zorgt het zonnepark er straks voor dat mijn omvormers worden afgeschakeld?

Nee. De aansluiting van een zonnepark concurreert niet met de aansluiting van zonnepanelen op daken. Zonnepanelen op daken bij particulieren zijn aangesloten op het laagspanningsniveau. Grootschalige zonnedaken en zonneparken worden aangesloten op het midden- of hoogspanningsniveau. Deze niveaus staan los van elkaar. Indien particulieren of bedrijven noodgedwongen afgeschakeld worden door de netbeheerder, dan worden ze daarvoor gecompenseerd.

Kan ik door het zonnepark geen zonnepanelen meer aansluiten op mijn dak?

Aanvragen voor het verzwaren van bestaande aansluitingen van particulieren hebben altijd voorrang op nieuwe aansluitingen (zoals voor een zonnepark). Daarnaast zijn zonnepanelen op daken aangesloten op het laagspanningsniveau. Grootschalige zonnedaken en zonneparken worden aangesloten op het midden- of hoogspanningsniveau.

Initiatiefnemers

Wie is TPSolar?

TPSolar is een Nederlands familiebedrijf dat zonneparken ontwikkelt, financiert, bouwt en beheert. Dit doet zij op een duurzame en ecologisch verantwoorde manier, en op alle mogelijk geschikte locaties, zoals voormalige stortplaatsen, niet uitgegeven industrieterreinen of (slechtere) landbouwgronden. Dit gebeurt altijd in nauwe samenwerking met landeigenaren, agrariërs, bewoners, gemeenten, provincies en energiecoöperaties. Inmiddels heeft TPSolar acht zonneparken ontwikkeld en gebouwd. Deze zonneparken wekken momenteel groene stroom op voor bijna 25.000 huishoudens.

Wie is Enschede Energie?

Enschede Energie is ontstaan uit een burgerinitiatief. De oprichters Jeroen Jansen en Ruud Mulder waren vastberaden om in Enschede duurzame energie op te wekken. Niet voor het financiële gewin, maar voor lokale, onafhankelijke en schone energie. Elke inwoner moest lid kunnen worden en kunnen delen in de opbrengst van de opgewekte stroom. Zo werd de energiecoöperatie Enschede Energie officieel opgericht in 2016. Medio 2021 telde Enschede Energie al 500 leden die samen geïnvesteerd hadden in ruim 20 zonne-energieprojecten op dak. Sindsdien is er een versnelling geweest in de ledengroei naar nu ruim 880 leden in juni 2024. Op dit moment heeft Enschede Energie maar liefst 26 zonnedaken en 3 zonneparken in bezit. De organisatie is tevens gegroeid van een energiecoöperatie naar duurzaamheidscoöperatie. Onze diensten hebben we uitgebreid met een adviesfunctie. We adviseren inwoners, bedrijven en andere organisaties over verduurzaming en organiseren inkoopacties voor leden.

Wat houdt de samenwerking tussen TPSolar en Enschede Energie in?

Beide werken al een aantal jaar samen aan de ontwikkeling van het zonnepark en hebben onderling een samenwerkingsovereenkomst. In het Nederlandse Klimaatakkoord is namelijk afgesproken dat we ernaar streven dat grootschalige energieprojecten (zoals zonneparken) voor 50% in eigendom komen van inwoners en

bedrijven. Via de duurzaamheidscoöperatie kunnen inwoners van Enschede straks mede-eigenaar worden van het zonnepark in de Broekheurne.

Contact

Heeft u een andere vraag? Wilt u meedenken over de ontwikkeling van het zonnepark? Of wilt u (financieel) participeren in het zonnepark? Neem dan vooral contact met ons op!

TPSolar: Emma Hendriks – emma.hendriks@tpsolar.nl

Enschede Energie: Pieter van der Woude – Pieter.vanderWoude@enschede-energie.nl